

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
HISTÒRIA DE LA CIUTAT

Coordinació: BOLOS MASCLANS, JORDI DE

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	HISTÒRIA DE LA CIUTAT			
Codi	100042			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Geografia i Ordenació del Territori	3	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Història	3	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	6			
Grups	1GG			
Crèdits teòrics	0			
Crèdits pràctics	0			
Coordinació	BOLOS MASCLANS, JORDI DE			
Departament/s	GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA,HISTORIA			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
BOLOS MASCLANS, JORDI DE	jbolos@historia.udl.cat	3	
LLOP TORNÉ, JOSEP MARIA	jmllop@geosoc.udl.cat	3	

Informació complementària de l'assignatura

- Introducció a les tècniques d'investigació pròpies de la Geografia, la Història i la Història de l'Art

Objectius acadèmics de l'assignatura

Aprendre a utilitzar diferents fonts d'informació i documentació amb relació a la història de la ciutat

.

Interpretar i analitzar apropiadament fonts d'informació per a la investigació amb relació a la història de la ciutat

.

Aprendre a analitzar críticament les diferents perspectives en els diversos períodes i contextos històrics amb relació a la història de la ciutat

.

Competències significatives

Coneixement i domini bàsic de les tècniques d'investigació i difusió en l'estudi de la societat i la cultura amb relació a la història de la ciutat

Capacitat de dissenyar i gestionar projectes

Coneixement crític de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat amb relació a la història de la ciutat

Continguts fonamentals de l'assignatura

PRIMERA PART (Jordi Bolòs)

- *Durant les sis setmanes en què s'impartirà la primera part de l'assignatura, el dilluns hi haurà la lectura i l'estudi d'un tema i el dimarts la lectura i comentari d'una lectura relacionada amb aquest tema.*
- *Es valorarà l'assistència i es farà una prova de validació general d'aquesta primera part i caldrà fer un treball sobre algun dels aspectes tractats.*

Tema 1. La ciutat romana

Lectura 1.

Tema 2. La ciutat a l'alta edat mitjana

Lectura 2.

Tema 3. Urbanisme de la ciutat medieval

Lectura 3.

Tema 4. La societat de la ciutat medieval

Lectura 4.

Tema 5. La vida quotidiana a la ciutat medieval

Lectura 5.

Tema 6. Lleida : una ciutat medieval

Lectura 6.

SEGONA PART (Josep M. Llop)

Tema 08. Història de l'urbanisme modern: Ciutats ideals i ciutats utòpiques.

Debat 1

Tema 07. Història de la ciutat industrial i les alternatives modernes (models).

Debat 2

Tema 09. Plans urbanístics en ciutats de malla (Ex: Barcelona, Pla d'Ildefons Cerdà)

Visita

Tema 10. Plans urbanístics en ciutats d'anells i de rondes (Ex: Viena i Lleida)

Debat 3

Tema 11. Noves formes de les ciutats del segle XX: Megalòpolis i metròpolis, i altres

Debat 4

Tema 12. Barcelona i Lleida. Estudi de les dues ciutats en l'actualitat.

Visita

Treball B. Informació i debat sobre models de ciutats concretes fet pels alumnes.

Debats sobre els treballs

Eixos metodològics de l'assignatura

activitat	CODIFICACIÓ /	O	G	HP*	HNP
	descripció / tipologia TPD				

Classe magistral (M)	Vegeu temari i cronograma	1	45	60
Seminaris (S)	Vegeu programa	O.1 O.2	10	15
Pràctiques (P)	Vegeu programa	O.1 O.2 O.3	10	15
Treballs (T)	Vegeu programa			
Tutories (Tut)		O.1 O.2 O.3	5	5
Altres (AA)				17,5
Avaluació (AV)*	Vegeu taula de mecanismes d'avaluació	1	5	-
TOTAL			75	112.5

Sistema d'avaluació

mecanismes d'avaluació	codificació / descripció-criteris / tipologia TPD	observacions	O	Activitat	%
Assistència i participació (As)	Participació i assistència		O.1 O.2 O.3	Presència a les classes	25
Taller d'avaluació (TA) (Examen)	TA. Examen de la matèria impartida en M i S	Exposició crítica i/o analítica de diferents punts del temari	O.1 O.2	Prova de validació i lectures i seminaris	35
Informe (In) / Treballs (T)	T. Treballs de la primera part i de la segona part	Concreció detallada de les activitats	O.2 O.3	Treballs	40
Altres (A)					
TOTAL					100

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia de la primera part:

BOUCHERON, P. – MENJOT, D. –BOONE, M., *Historia de la Europa urbana. II. La ciudad medieval*, Publicacions de la Universitat de València, València, 2010 (edició en francès: Editions du Seuil, París, 2003).

CHRISTIE, N. – LOSEBY, S.T. (ed.), *Towns in Transition. Urban evolution in Late Antiquity and the Early Middle Ages*, Ashgate, Aldershot, 1996.

CLARKE, H. –AMBROSIANI, B., *Towns in the viking age*, Leicester University Press, Londres, 1995.

HEERS, Jacques, *La ville au Moyen Age. Paysages, pouvoirs et conflits*, Fayard, París, 1990.

JEHEL, G. – RACINET, Ph., *La ville médiéval*, Armand Colin, París, 1996.

MONSALVO, J. M., *Las ciudades europeas del Medievo*, Ed. Síntesis, Madrid, 1997.

- NICHOLAS, D., *The Growth of the Medieval City*, Longman, Londres, 1997.
- KRAUTHEIMER, R., *Rome, profile of a City, 312-1308*, Princeton University Press, Princeton 2000 (primera edició: 1980).
- VERHULST, Adriaan, *The Carolingian Economy*, Cambridge University Press, Cambridge, 2002.
- VERHULST, Adriaan, *The Rise of Cities in North-West Europe*, Cambridge University Press, Cambridge, 1999.
- HODGES, R. – WHITEHOUSE, D., *Mohammed, Charlemagne and the origins of Europe. Archaeology and the Pirenne thesis*, Duckworth, Londres, 1998 (primera edició: 1983).
- HODGES, R., *Towns and Trade in the Age of Charlemagne*, Duckworth, Londres, 2000.
- JEHEL, G. – RACINET, Ph., *La ville médiévale. De l'Occident chrétien à l'Orient musulman (Ve-XVe siècle)*, Armand Colin, París, 1996.
- OTTAWAY, P., *Archaeology in British Towns, from the emperor Claudius to the Black Death*, Routledge, Londres, 1996.
- SCHOFIELD, J. – VINCE, A., *Medieval Towns*, Leicester University Press, Londres, 1994.
- BOLÒS, J. *Dins les muralles de la ciutat. Carrers i oficis a la Lleida dels segles XIV i XV*, Pagès – Ajuntament de Lleida, Lleida, 2008.
- CRESSIER, P. - García-Arenal, M. (eds.), *Genèse de la ville islamique en al-Andalus et au Maghreb occidental*, Casa de Velázquez, Madrid, 1998.
- ENNEN, E., *Storia della città medievale*, Laterza, Bari, 1983.
- GUIDONI, E., *Storia dell'urbanistica. Il Medioevo. Secoli VI-XII*, Laterza, Bari 1991.
- HEERS, Jacques, *La ville au Moyen Age. Paysages, pouvoirs et conflits*, Fayard, París, 1990.
- LEGUAY, Jean-Pierre, *La rue au Moyen âge*, Ouest France, Rennes, 1984.
- MAZZOLI-GUINTARD, Ch., *Ciudades de al-Andalus*, Almed, Granada, 2000.
- MONSALVO, J. M., *Las ciudades europeas del Medioevo*, Ed. Síntesis, Madrid, 1997.
- LORIENTE, Ana – OLIVER, Anna, *L'antic Portal de Magdalena*, Lleida, 1992.
- CONZEN, M.R.G., *Alnwick, Northumberland. A Study in Town-plan analysis*, The Institute of British Geographers, Londres, 1960.
- GAUTHIEZ, Bernard – ZADORA-RIO, Elisabeth – GALINIÉ, Henri, *Village et ville au Moyen âge: les dynamiques morphologiques*, Presses Universitaires François-Rabelais, Tours, 2003.
- BARCELÓ, M. – ROSSELLÓ, G., *La ciudad de Mallorca. La vida cotidiana en una ciudad mediterránea medieval*, Leonard Muntaner, Palma de Mallorca, 2006.
- BATLLE, Carme, *La crisis social y económica de Barcelona a mediados del siglo XV*, CSIC, Barcelona, 1973.
- BATLLE, Carme, *L'expansió baixmedieval, segles XIII-XV*, a la *Història de Catalunya* (dirigida per Pierre Vilar), Edicions 62, Barcelona, 1988.
- BOLÒS, J. *Dins les muralles de la ciutat. Carrers i oficis a la Lleida dels segles XIV i XV*, Pagès – Ajuntament de Lleida, Lleida 2008.
- HEERS, Jacques, *La ville au Moyen Age. Paysages, pouvoirs et conflits*, Fayard, París, 1990.
- JEHEL, G. – RACINET, Ph., *La ville médiévale*, Armand Colin, París, 1996.

LEGUAY, Jean-Pierre, *La rue au Moyen âge*, Ouest France, Rennes, 1984.

LEGUAY, Jean-Pierre, *Vivre dans les villes bretonnes au Moyen Age*, Presses Universitaires de Rennes, Rennes, 2009. *Les élites urbaines au Moyen Age*, Publications de la Sorbonne – Ecole Française de Rome, Paris, 1997.

GUILLERÉ, Christian, *Girona al segle XIV*, 2 volums, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 1993-1994.

WOLFF, Philippe, *Regards sur le Midi médiéval*, Privat, Tolosa, 1978.

SWANSON, Heather, *Medieval Artisans. An Urban Class in Late Medieval England*, Basil Blackwell, Oxford, 1989.

BLAIR, John – RAMSEY, Nigel (eds.), *English Medieval Industries. Craftsmen, techniques, products*, Hambledon and London, Londres, 1991 (reeditat l'any 2001).

La documentació complementària s'anirà comentant puntualment en el transcurs de l'assignatura.

En el campus virtual de l'assignatura s'inclouen enllaços a pàgines web i altres materials on-line imprescindibles per al bon desenvolupament del curs.

Bibliografia bàsica de la segona part de l'assignatura:

B1. Antecedents i conceptes sobre l'origen de l'urbanisme:

- 01 Mumford, Lewis "La cultura de las ciudades" ; Editorial EMECE, 1957.
- 02 Le Corbusier "A propósito del urbanismo moderno"; Ed. Poseidón, 1958.
- 03 Rigotti, Giorgio "Urbanismo. La composición"; Editorial Labor, 1967.
- 04 Aymonino, Carlo "Orígenes y desarrollo de la ciudad moderna" Ed. Gustavo Gili, 1972.
- 05 Lewis, David+ "El crecimiento de las ciudades"; Ed. Gustavo Gili, 1974.
- 06 Le Corbusier "Principios del Urbanismo"; Editorial Ariel, Barcelona, 1979.
- 07 Benevolo, L. "Orígenes del urbanismo moderno"; Editorial Blume, 1979.
- 08 A.E.J. Morris "Historia de la forma urbana..."; Ed. Gustavo Gili; Barcelona, 1979.
- 09 Sica, Paolo "Historia del Urbanismo"; Ed. Instituto Estudios Admon. Local, 1981.
- 10 Braunfels, Wolfgang-"Urbanismo Occidental" Ed. Alianza Forma; Madrid, 1983.

B2. Forma urbana i els instruments

- 01 Solà-Morales, Manuel-"Les formes del creixment urbà" Ed. Edicions UPC, Barcelona 1993.
- 02 Capel, Horacio "Estudios sobre el sistema urbano"; Ed. Universidad de Barcelona, 2000.
- 03 Esteban, Juli "L'ordenació urbanística: conceptes, eines i pràctiques"; DIBA, 2001.
- 04 Arher, François "Los nuevos principios del urbanismo"; Ed. Alianza ensayo; Madrid, 2005.
- 05 Morris, A.E.J. "Historia de la forma urbana"; Ed. Gustavo Gili, 1979- 9ª Ed. 2007.
- 06 Soja, Eduard "Postmetrópolis..."; Ed. traficantes de sueños; Madrid, 2008.

B3. Diversos temas complementaris

01 Chabot, Georges	“Las ciudades”; Editorial Labor, 1972.
02 Lewis, David	“La ciudad, problema de diseño y estructura”; Ed. Gustavo Gili-1973.
03 Buchanan+Colin alter	“El tráfico en las ciudades”; Editorial Tecknos, 1973.
04 Fregolent, Laura	“Periferia e periferie” Ao8; Ed. ARACNE; Roma, 2008.